Zbirka odločb sodne prakse

SKLEPNI PREDLOGI GENERALNEGA PRAVOBRANILCA
MANUELA CAMPOSA SANCHEZ-BORDONE,
predstavljeni 20. maja 2021 [1]

Zadeva C-25/20

ALPINE BAU GMBH, Salzburg – Podružnica Celje – v stečaju,
NK, upravitelj glavnega postopka zaradi insolventnosti
nad
ALPINE BAU GmbH

(Predlog za sprejetje predhodne odločbe, ki ga je vložilo Višje sodišče v Ljubljani (Slovenija))

„Predhodno odločanje – Pravosodno sodelovanje v civilnih zadevah – Postopki zaradi insolventnosti – Razlaga člena 32(2) Uredbe (ES) št. 1346/2000 – Neobstoj navedbe roka za prijavo terjatev v postopku zaradi insolventnosti – Prijava terjatev v sekundarnem postopku s strani upravitelja glavnega postopka zaradi insolventnosti – Rok za prijavo, določen v nacionalnem pravu“

1. Ta predlog za sprejetje predhodne odločbe se nanaša na razlago člena 32(2) Uredbe (ES) št. 1346/2000 [2], ki se *ratione temporis* uporablja za spor glede na datum uvedbe glavnega postopka zaradi insolventnosti. [3]

2. Višje sodišče v Ljubljani (Slovenija) Sodišče sprašuje, ali za upravitelja glavnega postopka zaradi insolventnosti, ki se vodi v Avstriji, ki želi v okviru sekundarnega postopka, ki se vodi v Sloveniji zoper istega dolžnika, prijaviti terjatve, ki so bile že prijavljene v prvonavedenem postopku, veljajo roki (in posledice njihovega neupoštevanja) iz slovenske zakonodaje.

3. Sodišče je že večkrat presojalo o čezmejnih postopkih zaradi insolventnosti, [4] vendar če se ne motim, še ni odločalo o členu 32 Uredbe št. 1346/2000, ki v praksi povzroča precej težav. [5]

[1] Jezik izvirnika: španščina.

[2] Uredba Sveta z dne 29. maja 2000 o postopkih v primeru insolventnosti (UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 19, zvezek 1, str. 191). Veljala je od 31. maja 2002 do razveljavitve z Uredbo (EU) 2015/848 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 20. maja 2015 o postopkih v primeru insolventnosti (UL 2015, L 141, str. 19).

[3] Člen 91 Uredbe 2015/848.

[4] V zvezi s členom 4(2)(h) Uredbe št. 1346/2000, ki je upošteven za to zadevo, glej sodbe z dne 9. novembra 2016, ENEFI (C-212/15, EU:C:2016:841, v nadaljevanju: sodba ENEFI), in z dne 18. septembra 2019, Riel (C-47/18, EU:C:2019:754).

[5] V doktrini obstaja soglasje, da se člen 32(2) zaradi svoje kompleksnosti *de facto* ne uporablja, zato v Uredbi 2015/848 ni bil spremenjen. Glej Koller, C., in Slonina, M., „Information for creditors and lodging of claims“, v: Hess, B., in Oberhammer, P., *European Insolvency Law (Heidelberg-Luxembourg-Vienna Report)*, C. H. Beck, Hart, Nomos, 2014, točka 945 in naslednje, zlasti točka 951; ter Maesch, S. C., in Knof, B., „Art. 45“, v: Brinkmann, M., *European Insolvency Regulation*, C. H. Beck, Hart, Nomos, 2019, točka 18.

I. Pravni okvir

A. Pravo Unije: Uredba št. 1346/2000

4. V uvodni izjavi 21 je navedeno:

„Vsak upnik, ki ima običajno ali stalno prebivališče ali registrirani sedež v Skupnosti, mora imeti pravico do prijave terjatev v vsakem postopku v primeru insolventnosti, ki tečejo znotraj Skupnosti in se nanašajo na premoženje dolžnika. […]“

5. V uvodni izjavi 23 je navedeno:

„Ta uredba mora za zadeve, ki jih zajema, določiti enotne kolizijske norme, ki v okviru njihovega področja uporabe nadomeščajo nacionalna pravila mednarodnega zasebnega prava. Če ni določeno drugače, se mora uporabiti pravo države članice, v kateri so bili uvedeni postopki v primeru insolventnosti (*lex concursus*). Ta kolizijska norma mora veljati za glavne postopke, pa tudi za lokalne. *Lex concursus* določa vse procesne in materialne posledice postopkov v primeru insolventnosti, za zadevne osebe in zadevna pravna razmerja. Ureja vse pogoje za uvedbo, vodenje in končanje postopkov v primeru insolventnosti.“

6. Člen 4, naslovljen „Pravo, ki se uporablja“, določa:

„2. Pravo države, v kateri so bili uvedeni postopki, določa pogoje za uvedbo, vodenje in končanje teh postopkov. Zlasti pa določa:

[…]

(h) pravila o prijavi, preverjanju in pri priznanju terjatev;

[…]“

7. Člen 28, naslovljen „Pravo, ki se uporablja“, določa:

„Če ta uredba ne določa drugače, je pravo, ki se uporablja v sekundarnih postopkih, pravo države članice, na katere ozemlju so bili uvedeni sekundarni postopki.“

8. Člen 32, naslovljen „Izvrševanje pravic upnikov“, določa:

„1. Vsak upnik lahko prijavi terjatev v glavnih postopkih in v katerem koli sekundarnem postopku.

2. Upravitelji v glavnih postopkih in v katerem koli sekundarnem postopku prijavijo v drugih postopkih terjatve, ki so že bile prijavljene v postopkih, za katere so bili imenovani, pod pogojem, da je s tem zadoščeno interesom upnikov v slednjih postopkih, s pridržkom pravice upnikov, da temu nasprotujejo ali da umaknejo prijave njihovih terjatev, če tako predvideva pravo, ki se uporablja.

3. Upravitelj v glavnih ali sekundarnih postopkih je pooblaščen, da sodeluje v drugih postopkih kot upnik, zlasti z udeležbo na skupščini upnikov.“

B. Nacionalno pravo

1. Avstrijsko pravo: Insolvenzordnung[6]

9. V skladu s členom 107(1) se za terjatve, ki so bile vložene po poteku roka za vlaganje terjatev in niso bile obravnavane na splošnem naroku za dokazovanje dolgov, odredi posebni narok za dokazovanje dolgov. Za te terjatve se uporablja člen 105(1). Terjatve, ki so vložene manj kot 14 dni pred narokom za obravnavanje končnega obračuna, se ne upoštevajo.

2. Slovensko pravo: Zakon o finančnem poslovanju, postopkih zaradi insolventnosti in prisilnem prenehanju[7]

10. V skladu s členom 59(2) mora upnik v stečajnem postopku svojo terjatev do insolventnega dolžnika prijaviti v treh mesecih po objavi oklica o začetku tega postopka, če ni v odstavkih 3 in 4 tega člena drugače določeno.[8]

11. V skladu s členom 298(1) mora upnik, če je terjatev zavarovana z ločitveno pravico, v stečajnem postopku v roku za prijavo terjatve prijaviti tudi ločitveno pravico, če ni v odstavku 1 člena 281[9] ali odstavku 2 člena 282[10] drugače določeno.

12. Člen 296(5) določa, da če upnik zamudi rok za prijavo terjatve, njegova terjatev v razmerju do stečajnega dolžnika preneha in sodišče zavrže prepozno prijavo terjatve.

13. Člen 298(5) določa, da če upnik zamudi rok za prijavo ločitvene pravice, ločitvena pravica preneha.

II. Dejansko stanje, postopek in vprašanje za predhodno odločanje

14. Handelsgericht Wien (sodišče za gospodarske spore na Dunaju, Avstrija) je s sklepom z dne 19. junija 2013 uvedlo postopek zaradi insolventnosti nad družbo ALPINE Bau GmbH.

15. Postopek se je začel kot sanacijski postopek, vendar je bil 4. julija 2013 preoblikovan v stečajni postopek.

16. Iz sklepa Handelsgericht Wien (sodišče za gospodarske spore na Dunaju) z dne 5. julija 2013 izhaja, da je postopek zoper družbo ALPINE Bau GmbH „glavni postopek v primeru insolventnosti“ v smislu člena 3(1) Uredbe št. 1346/2000.

17. Upravitelj glavnega postopka zaradi insolventnosti[11] je 6. avgusta 2013 pri Okrožnem sodišču v Celju (Slovenija) vložil predlog za začetek sekundarnega postopka zaradi insolventnosti nad družbo ALPINE BAU GmbH, Salzburg – Podružnica Celje.

6 Zakon o insolventnosti.

7 V nadaljevanju: ZFPPIPP, Uradni list RS, št. 126/2007 s spremembami.

8 Ta odstavka se nanašata na terjatve, ki nastanejo na podlagi izpodbitih oziroma izpodbijanih pravnih dejanj.

9 Ta odstavek se nanaša na ločitvene pravice, pridobljene v postopku izvršbe, na tek katerega začetek stečajnega postopka ne vpliva.

10 Ta odstavek ureja ločitvene pravice, ki se lahko uveljavijo zunajsodno.

11 V nadaljevanju: NK.

18. Okrožno sodišče v Celju je s sklepom z dne 9. avgusta 2013:

– začelo sekundarni postopek nad navedeno podružnico;

– obvestilo upnike in upravitelje, da lahko na podlagi člena 32 Uredbe št. 1346/2000 prijavijo svoje terjatve v glavnem in v katerem koli sekundarnem postopku. To je navedlo v oklicu, ki je bil istega dne objavljen na spletni strani Agencije Republike Slovenije za javnopravne evidence in storitve.

19. V skladu z oklicem je bilo treba terjatve (ter ločitvene in izločitvene pravice) v sekundarnem postopku prijaviti v treh mesecih od objave oklica. Oklic je vseboval tudi opozorilo, da če terjatve in ločitvene pravice ne bodo prijavljene do tega roka, bodo v razmerju do dolžnika v tem sekundarnem postopku prenehale, sodišče pa bo prijavo v skladu s členom 296(5) ZFPPIPP oziroma členom 298(5) ZFPPIPP zavrglo.

20. NK je 30. januarja 2018 v sekundarnem postopku zaradi insolventnosti vložil prijavo terjatev (v smislu člena 32(2) Uredbe št. 1346/2000). Okrožnemu sodišču v Celju je predlagal, naj jo sprejme in vključi v vsako naslednjo razdelitev upnikom v okviru tega postopka.

21. Okrožno sodišče v Celju je s sklepom z dne 5. julija 2019 navedeno prijavo na podlagi člena 296(5) ZFPPIPP zavrglo kot prepozno.

22. NK je zoper ta sklep vložil pritožbo pri Višjem sodišču v Ljubljani, ki je Sodišču predložilo to vprašanje za predhodno odločanje:

„Ali je treba drugi odstavek 32. člena Uredbe 1346/2000 razlagati tako, da za prijavo terjatev upravitelja glavnega postopka zaradi insolventnosti v sekundarnem postopku veljajo določbe o rokih za prijavo terjatev upnikov in o posledicah prepoznih prijav po pravu države, ki vodi sekundarni postopek?“

III. Postopek

23. Sodišče je predlog za sprejetje predhodne odločbe prejelo 20. januarja 2020.

24. Stališča so predložili družba Alpine BAU GmbH, NK, poljska in slovenska vlada ter Komisija. Presojeno je bilo, da obravnava ni potrebna.

IV. Analiza

A. Uvodna pojasnila

25. Člen 32(2) Uredbe št. 1346/2000 določa, da je vsak upravitelj, ne glede na to, ali gre za glavni ali sekundarni postopek, pooblaščen (glede na primer dolžan),[12] da v drugih postopkih zaradi insolventnosti, uvedenih proti istemu dolžniku, *prijavi*[13] terjatve, ki so že bile prijavljene v postopku, za katerega je bil imenovan.

26. V Uredbi št. 1346/2000 ni izrecno določeno, kdaj je treba opisano možnost uporabiti. Predložitveno sodišče zato sprašuje, ali za upravitelja glavnega postopka zaradi insolventnosti veljajo roki (in posledice njihovega neupoštevanja), ki jih ureja nacionalno pravo države, v kateri je bil uveden sekundarni postopek.

27. Vsi, ki so nastopili pred Sodiščem, razen NK, zagovarjajo razlago, da ureditev rokov za prijavo terjatev in posledice prepozne prijave ureja *lex concursus* posameznega postopka.

28. NK pa meni, da mora pred prijavo terjatev v katerem koli drugem postopku najprej priti do njihovega preizkusa in priznanja v glavnem postopku. Implicitno trdi, da se roki za navedeno prijavo določijo v skladu z *lex concursus* prvega postopka.

29. Glede tega, katero pravo ureja roke za prijavo terjatev v sekundarnih postopkih, se strinjam z večinskim mnenjem. Ne strinjam pa se s trditvijo NK v zvezi s preizkusom in priznanjem terjatev pred njihovo prijavo v sekundarnem postopku.

30. Najprej pa se moram posvetiti nekaterim vidikom evropskega sistema za čezmejno insolventnost, ki bodo pripomogli k boljšemu razumevanju razprave iz predloga za sprejetje predhodne odločbe.

B. Čezmejna insolventnost

1. Ureditev[14]

31. Prvi predlogi za ureditev čezmejne insolventnosti v (današnji) Evropski uniji segajo v 60. leta prejšnjega stoletja. Že takrat je veljalo prepričanje, da se je mogoče proti oportunističnemu ravnanju stečajnega dolžnika ali njegovih upnikov boriti samo s skupnim regulativnim okvirom, ki bi omogočil učinkovito upravljanje podjetja v težavah, katerega premoženje je v različnih državah članicah.

[12] Točka 68 in naslednje teh sklepnih predlogov.

[13] Izrazi, ki se uporabljajo v različnih jezikovnih različicah, vsebujejo pomenske odtenke, ki prispevajo k opredelitvi tega pojma. Pri ravnanju upravitelja gre za „presentar su crédito“ (španska različica); „produire sa créance“ (francoska različica); „lodge his claim“ (angleška različica); „insinuare il propio credito“ (italijanska različica); „reclamar o respectivo crédito“ (portugalska različica) in „seine Forderung anmelden“ (nemška različica). Po tem ravnanju se terjatve štejejo za prijavljene, uveljavljane, notificirane, vložene ali registrirane, kar so zamenljive oznake. Na splošno pa bom uporabljal besedno zvezo „prijavljene terjatve“.

[14] Tu ne upoštevam ureditve glede insolventnosti zavarovalnic, kreditnih institucij, naložbenih podjemov, ki opravljajo storitve na podlagi razpolaganja s sredstvi ali vrednostnimi papirji tretjih oseb, in kolektivnih naložbenih podjemov, za katere se Uredba št. 1346/2000 ne uporablja (člen 1(2), povzet v Uredbi 2015/848).

32. Po več neuspešnih poskusih je bila 23. novembra 1995 na voljo za podpis Konvencija o postopkih v primeru insolventnosti (v nadaljevanju: Konvencija) [15], ki pa ni nikoli začela veljati. Priloženo ji je bilo poročilo, ki so ga pripravile in izpogajale države članice. [16] Čeprav ta dokument nikoli ni bil uradno sprejet, se uporablja kot referenca za razlago besedil, poznejših od Konvencije, kadar ta povzemajo njeno vsebino. [17]

33. Uredba št. 1346/2000 je bila pripravljena na podlagi Konvencije. Natančneje, v členu 32 te uredbe je povzeta ena od določb Konvencije.

34. Komisija je leta 2012 v skladu s členom 46 Uredbe št. 1346/2000 pripravila poročilo o uporabi te uredbe. Priložila je predlog reforme [18], iz katerega je nastala Uredba 2015/848, ki se od 26. junija 2017 na splošno uporablja za postopke, uvedene na ta datum ali pozneje.

35. V besedilu iz leta 2015 je ohranjeno bistvo predhodnega akta, vanj pa so, kolikor je upoštevno za to zadevo, uvedene izboljšave glede medsebojne povezanosti vzporednih postopkov zaradi insolventnosti, obveščanja upnikov in prijave njihovih terjatev v državi članici, ki ni država njihovega stalnega ali običajnega prebivališča ali sedeža. [19]

36. Natančneje, določba, na razlago katere se nanaša ta predlog za sprejetje predhodne odločbe, je ostala nespremenjena in je zdaj v členu 45 Uredbe 2015/848.

2. Model iz Uredbe št. 1346/2000

37. Uredba št. 1346/2000 vsebuje pravila v zvezi z mednarodno pristojnostjo sodišč, pravom, ki se uporablja, priznavanjem in izvrševanjem odločb ter usklajevanjem postopkov. Kot celota vzpostavlja sistem po modelu „zmanjšane“ ali „ublažene univerzalnosti“. [20]

a) Več postopkov (glavni in sekundarni)

38. S sprejetim modelom se priznava, da je lahko enoten, splošno veljaven postopek zaradi insolventnosti nepraktičen. Zato omogoča, da poleg glavnega postopka obstajajo še drugi, „teritorialni“ postopki (neodvisni, če so uvedeni pred uvedbo glavnega, in sekundarni, če so uvedeni pozneje), ki so omejeni na premoženje v državi, v kateri se vodijo. [21]

[15] Dokument Sveta CONV/INSOL/X1.

[16] Poročilo je znano pod imenom njegovih avtorjev, M. Virgósa in E. Schmita. Na njem je naveden datum 8. julij 1996 in je označeno kot dokument Sveta št. 6500/1/96 REV1 DRS (CFC).

[17] Glej med drugim sklicevanja na to poročilo v sklepnih predlogih generalnih pravobranilcev: F. G. Jacobsa v zadevi Eurofood IFSC (C-341/04, EU:C:2005:579, točke 2, 95, 103, 131, 141, 143 in 150); D. Ruiz-Jaraboja Colomerja v zadevi Seagon (C-339/07, EU:C:2008:575, točka 30 in naslednje); M. Szpunarja v zadevi Lutz (C-557/13, EU:C:2014:2404, točke 48, 58 in 60); M. Bobka v zadevi ENEFI (C-212/15, EU:C:2016:427, točka 70) in Y. Bota v zadevi Riel (C-47/18, EU:C:2019:292, točki 52 in 55).

[18] Predlog uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o spremembi Uredbe Sveta (ES) št. 1346/2000 o postopkih v primeru insolventnosti, COM/2012/0744 final.

[19] Druge novosti ne vplivajo na to, kar je sporno v tem postopku: nanašajo se na vključitev „predinsolvenčnih“ in „hibridnih“ postopkov, ki so jih uvedle številne države članice po sprejetju Uredbe št. 1346/2000, register postopkov in medsebojno povezanost registrov ter ureditev čezmejne insolventnosti skupin družb.

[20] Vključuje elemente *teritorialnega* modela, v skladu s katerim je obravnavanje insolventnosti razdeljeno na toliko postopkov, kolikor je držav, v katerih ima dolžnik sredstva, pri tem pa so tudi sredstva in obveznosti med temi postopki ločeni, ter *univerzalnega* modela, ki v svoji skrajni obliki predvideva enoten postopek za vsa sredstva, pa tudi enoten pravni red, ki se uporablja za celotno premoženje insolventnega subjekta, ne glede na to, kje to premoženje je.

[21] Glej uvodno izjavo 11 Uredbe št. 1346/2000. Razlogi za uvedbo sekundarnega postopka se razlikujejo glede na to, kdo poda predlog zanj; v tej zadevi je bil to upravitelj glavnega postopka (NK).

39. Glavni postopek se uvede pred „[s]odišč[i] držav[e] članic[e], na kater[e] ozemlju je središče dolžnik[ov]ih glavnih interesov“.[22] Uporablja se na splošno za vsa sredstva in obveznosti. Pogoj za uvedbo postopka v drugi državi članici je, da ima dolžnik v njej poslovalnico. Sredstva so omejena na premoženje dolžnika na ozemlju te države.[23]

40. V teritorialnih in sekundarnih postopkih obveznosti vključujejo vse upnike dolžnika. Vsak upnik, ne glede na kraj v Uniji, v katerem ima stalno ali običajno prebivališče ali sedež,[24] ima pravico „do prijave terjatev v vsakem postopku […], ki […] se nanaša[…] na premoženje dolžnika“, uvedenem v državah članicah, za katere se uporablja Uredba št. 1346/2000.[25]

41. Kadar hkrati poteka več postopkov zaradi insolventnosti v zvezi z istim upnikom, jih je treba usklajevati. V Uredbi št. 1346/2000 so za to predvidena materialnopravna pravila, kot so pravilo o razdelitvi iztržkov od unovčenja premoženja[26] in pravila o sodelovanju upraviteljev, zlasti z zadostno izmenjavo informacij[27].

42. Zakonodajalec z istim namenom (zagotavljanje usklajevanja tekočih postopkov) priznava prevladujoč značaj postopku, ki se uvede v državi, kjer je središče dolžnikovih glavnih interesov. To priznanje se odraža v možnosti interveniranja upravitelja, ki je imenovan v glavnem postopku, v sekundarnih postopkih za nekatere namene (na primer da predlaga načrt sanacije ali zaprosi za odložitev unovčenja premoženja v sekundarnem postopku).[28]

b) Pravo, ki se uporablja

43. Z Uredbo št. 1346/2000 ni vzpostavljeno *evropsko insolvenčno pravo*, temveč enotna kolizijska pravila, ki opredeljujejo nacionalno pravo, ki se uporablja za posamezen postopek in za njegove učinke.

44. Ta uredba poleg kolizijskih pravil vsebuje materialnopravne in postopkovne določbe, ki se uporabljajo neposredno in nadomeščajo določbe iz pravnih redov držav članic.[29]

45. Če v sami Uredbi št. 1346/2000 ni določeno drugače, se za vse postopke, ne glede na to, ali gre za glavni ali teritorialni oziroma sekundarni postopek, uporablja pravo države, v kateri je bil postopek uveden (*lex concursus*).[30]

46. Izbira *lex concursus*, ki je običajna v instrumentih, ki urejajo čezmejno insolventnost, je utemeljena s tremi argumenti:[31]

22 Člen 3(1) Uredbe št. 1346/2000.

23 Člen 3(2) Uredbe št. 1346/2000.

24 Razprava o tem, ali so zajeti tudi upniki s stalnim prebivališčem v tretjih državah, nič ne prispeva k tej zadevi.

25 Uvodna izjava 21 ter člena 32(1) in 39.

26 Uvodna izjava 21 in člen 20(2).

27 Uvodna izjava 20 in člen 31.

28 Uvodna izjava 20 in členi 31, 33, 34 ali 37.

29 Nekatere od teh določb se nanašajo na prijavo terjatev tujih upnikov in so v tem okviru v obravnavani zadevi upoštevne. Vendar nobena ne obravnava vprašanja rokov.

30 Glej člen 4 za glavni postopek in člen 28 za sekundarne. Kolizijska pravila, ki odstopajo od *lex concursus*, so v členih od 5 do 15, ki kljub svojemu sistemskemu položaju vplivajo tudi na *lex concursus* sekundarnega postopka.

31 Virgós Soriano, M., in Garcimartín Alférez, F. J., *Comentario al Reglamento Europeo de Insolvencia*, Thomson-Civitas, 2003, točka 118.

– enotnost rešitev, ki je nepogrešljiva za uspešno dokončanje kolektivnega postopka, kot je postopek zaradi insolventnosti, in za to, da se udeleženim osebam zagotovi gotovost glede njihovih obveznosti in pravic;

– olajšanje izvedbe postopka, ker se ujemata *forum* in *ius*. Preprečijo se tudi stroški, povezani z dokazovanjem in uporabo tujega prava;

– zagotovitev, da se za vse upnike istega dolžnika, kar zadeva njihov položaj v postopku zaradi insolventnosti, v okviru posameznega postopka uporablja isti pravni red.

47. *Lex concursus* torej ureja uvedbo, potek in končanje postopka zaradi insolventnosti z materialnopravnega in postopkovnega vidika.

48. V skladu s tem merilom je z neizčrpnim seznamom [32] v členu 4 Uredbe št. 1346/2000 določeno, da pravo države, v kateri je bil postopek uveden, določa zlasti nekatere elemente. Med njimi so, z izjemami, ki jih določa navedena uredba, [33] „pravila o prijavi, preverjanju in pri priznanju terjatev“. [34]

c) Pravo, ki ureja prijavo terjatev

49. Iz navedenega za upnike (seveda za tiste, ki so v Evropski uniji) v primerih čezmejne insolventnosti izhaja troje posledic:

– njihova pravica do prijave terjatev v katerem koli postopku, glavnem ali sekundarnem (ali teritorialnem, če je to ustrezno), ki se uvede proti istemu dolžniku v državi članici, ki jo zavezuje Uredba št. 1346/2000;

– upnik mora to pravico izvajati v skladu s pravom, ki se uporablja za postopek, v katerem se odloči prijaviti terjatev;

– priznanje terjatve v enem postopku ne pomeni samodejnega priznanja te terjatve v drugem postopku. Preizkus in priznanje terjatev sta odvisna od prava, ki se uporablja za posamezen postopek. [35]

[32] Sodba ENEFI, točka 21.

[33] Ena od njih je člen 32(1) in (2), ki določa pravila o prijavi terjatev, ki se uporabljajo neposredno.

[34] Člen 4(2)(h). Enako področje uporabe ima člen 28, ki se, kot sem navedel, nanaša na pravo, ki se uporablja v sekundarnih postopkih zaradi insolventnosti.

[35] Sodba z dne 18. septembra 2019, Riel (C-47/18, EU:C:2019:754, točka 53): „pravila o preverjanju in priznanju terjatev […] [so] še vedno določena z zakonom države članice, na ozemlju katere je bil uveden postopek zaradi insolventnosti“. Ni nujno, da so pogoji in osebe, ki lahko ugovarjajo, v vseh pravnih redih enaki.

50. Ker se je zakonodajalec zavedal težav, povezanih s prijavo terjatev v postopkih, uvedenih v tujini, je v Uredbo št. 1346/2000 vključil nekatere posebne določbe:

– v skladu s členom 32(2) ni nujno, da terjatve prijavijo upniki sami: to lahko namesto njih naredi upravitelj, imenovan za posamezen postopek, v zvezi s terjatvami, ki so bile v tem postopku že prijavljene; [36]

– v skladu s členom 40 je treba vse znane upnike z običajnim ali stalnim prebivališčem ali registriranim sedežem v državi članici, ki ni država uvedbe postopka, obvestiti o uvedbi postopka. To sporočilo v obliki posameznega obvestila mora vsebovati minimalne informacije, ki vključujejo navedbo rokov za prijavo terjatev in posledice zamude teh rokov. [37]

51. Roki za prijavo terjatev z Uredbo št. 1346/2000 niso poenoteni. Tega poenotenja ni v zvezi z nobenim postopkom niti v zvezi z nobenim konkretnim udeležencem. [38]

52. Države članice lahko torej na področju uporabe *lex concursus* za posamezen postopek določijo roke tako ali drugače, če le spoštujejo načeli učinkovitosti in enakovrednosti. [39]

C. Rok za prijavo terjatev s strani upravitelja

53. Razlage člena 32(2) Uredbe št. 1346/2000 se bom lotil s predstavitvijo razlogov, zaradi katerih mora po mojem mnenju upravitelj glavnega postopka spoštovati roke, ki so predvideni v zakonodaji države, v kateri je bil uveden sekundarni postopek, če želi v njem prijaviti terjatve, ki so bile že prijavljene v prvonavedenem postopku.

54. Za to bom uporabil običajna razlagalna merila, in sicer jezikovno, zgodovinsko, teleološko in sistematično merilo.

1. Jezikovno merilo

55. Ker lahko proti istemu dolžniku teče več postopkov zaradi insolventnosti, člen 32(2) Uredbe št. 1346/2000 določa, da „[u]pravitelji v glavnih postopkih in v katerem koli sekundarnem postopku prijavijo v drugih postopkih terjatve, ki so že bile prijavljene v postopkih, za katere so bili imenovani […]“.

56. V besedilu ni navedeno, kdaj je treba prijaviti terjatve. Zato je treba uporabiti splošno ureditev, to je tisto, ki izhaja iz osnovnega kolizijskega pravila (člena 4 in 28 Uredbe št. 1346/2000), ki določa, kot sem že navedel, *lex concursus* države, v kateri je bil posamezen postopek uveden. [40]

[36] Poročilo Virgós-Schmit, točka 236. V poročilu je naveden tudi namen okrepiti vpliv upraviteljev v drugih postopkih, uvedenih proti istemu dolžniku. Resničnost te trditve je odvisna od razlage člena 32(3), glede katere obstajajo dvomi: glej Maesch, S. C., in Knof, B., *loc. cit.*, točki 21 in 22. Eden od spornih vidikov je zlasti, ali je pravica upravitelja do sodelovanja v skladu s tem členom pogojena s tem, da je prijavil terjatve upnikov, ki jih zastopa: Wessels, B., *International Insolvency Law (Part II - European Insolvency Law)*, Wolters Kluwer, 2017, odstavka 10866 in 10868.

[37] Druge podobne določbe, kot sta določba o vsebini prijave terjatve (člen 41) in določba o jezikih komuniciranja (člen 42), v okviru tega predloga za sprejetje predhodne odločbe niso upoštevne.

[38] To je eden od vidikov, ki je bil v poročilu Komisije o uporabi Uredbe št. 1346/2000, ki sem ga navedel zgoraj, označen kot problematičen. Glej zdaj veljavni člen 55(6) Uredbe št. 2015/848.

[39] Glede uporabe teh načel v zvezi z Uredbo št. 1346/2000 glej sodbo z dne 15. oktobra 2015, Nike European Operations Netherlands (C-310/14, EU:C:2015:690, točka 28).

[40] Točka 45 in naslednje teh sklepnih predlogov.

57. Natančneje, iz člena 4(2)(h) izhaja, da ureditev prijave, preverjanja in priznanja terjatev določa pravo države, v kateri je bil postopek uveden, kar vključuje tudi roke za to prijavo. Postopkovna narava tega vidika bi prav tako privedla do uporabe prava sodišča, ki odloča o zadevi, tudi če ne bi bilo izrecne določbe. [41]

58. Sodba ENEFI to razlago potrjuje. V njej je navedeno tudi, da se *lex concursus* uporablja za posledice nespoštovanja pravil, ki se nanašajo na prijavo terjatev in zlasti na roke. [42]

2. Zgodovinsko in teleološko merilo

59. Člen 32(2) Uredbe št. 1346/2000 povzema ustrezno določbo (nikoli uveljavljene) Konvencije. Iz kontinuitete teh dveh instrumentov izhaja, da ima prijava terjatev s strani upravitelja v obeh besedilih enako funkcijo in uresničuje isti cilj. Torej morajo biti tudi pogoji za to prijavo enaki.

60. Člen 32 Konvencije je bil vključen v okviru modela ublažene univerzalnosti, v katerem je mogočih več postopkov zaradi insolventnosti proti istemu dolžniku. V odstavku 1 tega člena je bila kot odstopanje od pravila, da prijava terjatev poteka v skladu z *lex concursus*, določena pravica, da lahko vsak upnik prijavi svoje terjatve v postopku po lastni izbiri [43] ali celo v več postopkih. [44]

61. Da bi se uveljavljanje te pravice olajšalo, [45] je bil zasnovan mehanizem, ki upravitelju posameznega postopka nalaga opravljanje *storitve* [46] za upnike, ki jih zastopa: upravitelj prijavi te terjatve v drugih postopkih, ki so bili uvedeni, [47] s pridržkom pravice imetnika posamezne terjatve, da temu nasprotuje.

62. Da bi upravitelj lahko opravljal svojo nalogo, je bil v Konvenciji *pooblaščen*, da v drugih postopkih uveljavlja terjatve, ki so bile že prijavljene v postopku, ki ga vodi. Upravitelj na nek način deluje namesto upnikov, v njihovem imenu in za njihov račun [48] ter *mora* prijaviti terjatve, če je to za te upnike koristno.

[41] V zvezi s tem pravilom v Uredbi 2015/848 glej Piekenbrok, A., „Art. 7“, v: Brinkmann, M., *loc. cit.*, točka 69. V členu 55(6) navedene uredbe je v zvezi z rokom za prijavo terjatev upnikov uporaba *lex concursus* države članice, v kateri je bil postopek uveden, izrecno določena.

[42] Sodba ENEFI, točka 18: „[…] posledice nespoštovanja pravil *lex fori concursus*, ki se nanašajo na prijavo terjatev in zlasti na roke, določene v ta namen, [je treba] presojati tudi na podlagi navedenega *lex fori concursus*“.

[43] Ni treba posebej poudarjati, da prijava terjatve ni cilj sam po sebi, temveč korak, ki upnikom omogoča uveljavljanje njihovih pravic (kot upnikov subjekta v stečaju) in sodelovanje pri razdelitvi unovčenega premoženja.

[44] Poročilo Virgós-Schmit, točka 235. V členu 39 Konvencije (ki je povzet v Uredbi št. 1346/2000) je ta pravica navedena v zvezi z upniki, ki imajo stalno ali običajno prebivališče ali sedež v državi članici, ki ni tista, v kateri je bil postopek uveden.

[45] Zlasti za „male upnike“, katerih terjatve je mogoče prijaviti v več kot enem postopku brez prekomernih stroškov. Poročilo Virgós-Schmit, točka 36(2).

[46] Ideja o „storitvi“ se pojavlja v Kemper, J., „Art. 32“, v: Kübler, B. M., Prütting, H., in Bork, R., *Kommentar zur Insolvenzordnung*, C. H. Beck, 2015, točka 4; v zvezi s sedanjim členom 45 pa v Mankowski, P., Müller, M., in Schmidt, J., *Europäische Insolvenzverordnung 2015*, C. H. Beck, 2016, točka 51.

[47] Poročilo Virgós-Schmit, točka 236.

[48] Poročilo Virgós-Schmit, točka 238. Idealno bi bilo, da terjatev v vzporednem postopku prijavi *samo* upnik *ali* upravitelj. Vendar je ena od težav v zvezi s tem pravilom to, da omogoča prijavo ene terjatve dvakrat v istem postopku: s strani upravitelja *in* s strani upnika. Glej točko 95 teh sklepnih predlogov.

63. Odločitev o prijavi terjatve pa ne pomeni, da se spremeni njen imetnik: terjatev še vedno pripada posameznemu upniku. V Konvenciji je ohranjena pravica upnikov, saj jim je omogočeno tako to, da nasprotujejo upraviteljevi prijavi, kot tudi to, da umaknejo terjatev, ki je že bila prijavljena v drugem postopku. [49]

64. V skladu s tem načelom ima prijava upravitelja enake učinke kot prijava upnika samega. [50] Zato so pogoji in roki, ki veljajo zanju, identični in jih v skladu s Konvencijo določa *lex concursus*, ne glede na to, kdo terjatev prijavi. [51]

3. Sistematično merilo

a) Dolžnost upravitelja, podaljšek pravice upnika

1) Položaj upravitelja v členu 32 Uredbe št. 1346/2000

65. Dolžnost, ki jo ima upravitelj v skladu s členom 32 Uredbe št. 1346/2000, je navedena po pravilu, ki upnikom omogoča prijavo njihovih terjatev v katerem koli postopku zaradi insolventnosti.

66. Umestitev te določbe potrjuje, kar sem navedel v zvezi z njenim nastankom in namenom: za položaj upravitelja, imenovanega v posameznem postopku, ki prijavi terjatve v katerem koli drugem postopku, sta značilni kontinuiteta in odvisnost od položaja, ki ga imajo upniki sami. [52]

67. Če vez med upraviteljem in upniki utemeljuje, da se zanje uporablja ista ureditev, kadar prijavijo terjatve v drugem postopku, pa prednost, ki jo ima upnik, potrjuje, da to ureditev določa njegov položaj. Tako:

– *lex concursus*, ki se uporablja za prijavo terjatev v skladu s členoma 4 in 28 Uredbe št. 1346/2000, velja enako za upnike in upravitelje;

– bi bil lahko upravitelj postopka izvzet iz rokov za prijavo, določenih v *lex concursus*, ki ureja druge postopke, če bi bili do izvzetja upravičeni tudi upniki. Vendar poglavje IV Uredbe št. 1346/2000, ki ureja materialnopravna pravila o odstopanju od *lex concursus* v prid upnikov z običajnim ali stalnim prebivališčem ali sedežem v državi članici, ki ni država, v kateri je bil uveden postopek, te možnosti ne določa. [53]

[49] Člen 32(2), *in fine*, Uredbe št. 1346/200. Poročilo Virgós-Schmit, točka 237. Neodvisnost pravice upnika in njegove odločitve o njenem izvrševanju je izhodišče člena 32(1).

[50] Poročilo Virgós-Schmit, točka 238.

[51] Člen 4(2)(h) Konvencije in poročilo Virgós-Schmit, točki 238 in 267.

[52] Ta podrejeni položaj upravitelja je specifičen in neposredno povezan z čezmejno naravo insolventnosti. Poleg tega upravitelj v skladu z Uredbo št. 1346/2000 ne zastopa samo interesov dolžnika ali upnikov; njegova naloga je, da pod nadzorom javnega organa (ki je lahko sodišče) poišče najboljšo rešitev za obe strani.

[53] Glej za primerjavo člen 55 Uredbe 2015/848.

2) Koristnost prijave terjatev s strani upravitelja

68. Upravitelj ni samo *pooblaščen* za prijavo terjatev, ki so bile prijavljene v njegovem postopku, v drugih postopkih, temveč *ima dolžnost*, da to stori, če to koristi upnikom. [54]

69. *Pooblastilo* za prijavo terjatev upravitelju zagotavlja procesno upravičenje v vseh postopkih, ne glede na to, ali je v pravnem redu države, v kateri je bil postopek uveden, to upravičenje določeno ali ne. Na ta način mu je omogočeno, da izpolni svojo zakonsko obveznost [55], in zagotavlja se namen člena 32(2) Uredbe št. 1346/2000.

70. Vendar *dolžnost* upravitelja ni absolutna: zahteva preverjanje koristnosti [56] ali možnih prednosti, ki izhajajo iz prijave terjatev, ki so bile v postopku, za katerega je bil imenovan, že prijavljene, v sekundarnem postopku.

71. To preverjanje se ne opravi za vsako posamezno terjatev in pričakovanja o njenem poplačilu. [57] Gre bolj za splošno preverjanje vseh terjatev skupaj, [58] ki so bile prijavljene v postopku, za katerega je bil upravitelj imenovan.

72. Specifično preverjanje v skladu s pravom, ki se uporablja za terjatev, in glede njene razvrstitve v skladu s pravom države članice, v kateri se terjatev prijavlja, mora iz povsem praktičnih razlogov opraviti konkretni upnik. [59]

73. Zadnjo besedo v zvezi s prijavo terjatve ima torej njen imetnik (to je upnik), ki mu je v skladu s členom 32(2) Uredbe št. 1346/2000 *in fine* omogočeno, da nasprotuje prijavi upravitelja in terjatev umakne, če ugotovi, da mu ta prijava ne koristi. [60]

74. Upravitelj dejansko ne zagovarja drugačnega ali višjega interesa kot upniki, kar bi upravičevalo uporabo posebne ureditve zanj pri prijavi terjatev v drugih postopkih. Zaporni ventil sistema, ki odločitev o prijavi terjatve nazadnje prepušča vsakemu posameznemu upniku, potrjuje, da se interesi upravitelja in upnikov ujemajo.

[54] V pravni teoriji je običajno napoteno na *pooblastilo* ali možnost upravitelja: glej na primer Geroldinger, A., *Verfahrenskoordination im Europäischen Insolvenzrecht*, Manzsche Veerlags- und Universitätsbuchhandlung, 2010, str. 317; v zvezi z Uredbo 2015/848 glej Maesch, S. C., in Knof, B., *loc. cit.*, točka 12. V poročilu Virgós-Schmit, točka 236, je uporabljen izraz *pravica*. Uredba št. 1346/2000 dejansko določa *dolžnost* upravitelja, da v drugih postopkih zaradi insolventnosti prijavi terjatve, ki so že prijavljene v njegovem postopku. V nacionalnih pravnih redih pa se lahko zahteva, da ima upravitelj posebno pooblastilo. Uredba št. 1346/2000 mu ga implicitno podeljuje v členu 32(2) in s tega vidika nadomešča *lex concursus*.

[55] Nekateri avtorji iz obvezne narave sklepajo, da upravitelj v primeru neizpolnitve nosi odgovornost: Raimon, M., *Le règlement communautaire 1346/2000 du 29 mai 2000 relatif aux procédures d'insolvabilité*, LGDJ, 2007, točka 716.

[56] V poročilu Virgós-Schmit, točka 239, je kot primer koristi naveden hipotetičen primer, da bi upravitelj ugotovil, da so sredstva, ki naj bi se razdelila v drugih postopkih, tako obsežna, da bi lahko tudi navadni nezavarovani upniki iz njegovega postopka prejeli delež v konkurenci z navadnimi nezavarovanimi upniki, ki so prijavili svoje terjatve v teh drugih postopkih.

[57] Prijava mora potekati tako, da lahko upravitelj postopka, v katerem se terjatev prijavlja, individualno opredeli vsako terjatev in njenega imetnika.

[58] Lahko gre za vse terjatve ali za terjatve, ki ustrezajo določenemu razredu upnikov: poročilo Virgós-Schmit, točka 239.

[59] Poročilo Virgós-Schmit, točka 239. Glej člen 4(2)(i) Uredbe št. 1346/2000 o pravu, ki se uporablja za razvrščanje terjatev.

[60] V obratnem primeru, če upravitelj terjatve ne prijavi, ima upnik še vedno možnost, da to stori sam.

75. Razlogi za to, da ocena upravitelja ni enaka oceni upnika, niso dogmatični, temveč praktični.[61] Upnik, ki je svojo terjatev prijavil v postopku, načeloma izkazuje interes za njeno poplačilo s premoženjem dolžnika, kjer koli to premoženje je.[62] Na podlagi te premise je legitimno omejiti nalogo upravitelja na tehtanje prednosti in slabosti za vse terjatve, ki so bile prijavljene v postopku, ki ga vodi, skupaj.

b) Dolžnost upravitelja v vsakem postopku?

76. Člen 32(2) Uredbe št. 1346/2000 je v poglavju III, ki se nanaša na *sekundarne* postopke zaradi insolventnosti. Vendar se dolžnost iz te določbe dobesedno nanaša na vse upravitelje, tako glavnega kot sekundarnega postopka. Oboji morajo „v drugih postopkih [prijaviti] terjatve, ki so že bile prijavljene v postopkih, za katere so bili imenovani“.[63]

77. Ni mogoče šteti, da ima upravitelj *glavnega* postopka zaradi sistemske umestitve tega člena poseben položaj pri prijavi terjatev, prijavljenih v glavnem postopku, v primerjavi z upravitelji drugih postopkov, ki potekajo.

78. Podrejenost sekundarnih postopkov v primerjavi s postopkom, ki se uvede v središču dolžnikovih glavnih interesov, sicer pomeni, da ima upravitelj zadnjenavedenega postopka poseben položaj v primerjavi z drugimi.[64] Vendar mu Uredba št. 1346/2000 ne daje prednosti na področju prijave terjatev, ki bi se lahko uresničevala tako, da se zanj ne bi uporabljali roki, določeni v *lex concursus* posameznega postopka.

c) Razmerje s poglavjem IV Uredbe št. 1346/2000

79. V poglavju IV Uredbe št. 1346/2000, naslovljenem „Obveščanje upnikov in prijava njihovih terjatev“, so določena pravila o odstopanju od *lex concursus*, katerih namen je, tako kot namen člena 32(2), olajšati prijavo terjatev.

80. Ta pravila, ki se uporabljajo neposredno, koristijo upnikom z običajnim ali stalnim prebivališčem ali sedežem na ozemlju države članice, ki ni država, v kateri je bil uveden postopek zaradi insolventnosti. Menim, da bi se lahko smiselno uporabljala tudi za upravitelja tujega postopka.

81. Poklicno znanje, ki ga ima, kot lahko upravičeno domnevamo, upravitelj, ne zajema nujno *čezmejne* insolventnosti, prav tako pa ne sme privesti do strožjih pogojev za dejanja, ki bi jih lahko opravili upniki sami, saj upravitelj pri teh dejanjih s tem, da jih izvede namesto upnikov, zanje opravi storitev.[65]

[61] Ne spremeni se namen ocene posameznega subjekta, temveč njena temeljitost.

[62] Tako je zlasti, če se prijava opravi v postopku, ki je uveden v državi, v kateri je središče dolžnikovih interesov, in v katerem so sredstva univerzalna. Poznejša uvedba postopka v drugi državi članici (torej sekundarnega postopka) povzroči, da se od sredstev odšteje premoženje dolžnika na ozemlju te države. Razumno je domnevati, da ima načeloma vsak upnik, ki je prijavil svojo terjatev v glavnem postopku, interes (razen če sam izrazi drugače), da se ta terjatev upošteva tudi v sekundarnem postopku ali postopkih.

[63] V praksi je najverjetnejši položaj, da upravitelj glavnega postopka prijavi te terjatve v sekundarnih postopkih: Virgós Soriano, M., in Garcimartín Alférez, F. J., *loc. cit.*, točka 425.

[64] Točka 42 teh sklepnih predlogov.

[65] Točka 61 teh sklepnih predlogov.

82. Nobeno od navedenih pravil iz Uredbe št. 1346/2000 se ne nanaša posebej na ureditev rokov.[66] Pomen tega molka je dvojni: (a) otežuje zatrjevanje, da se za upravitelja ne uporablja splošna rešitev, to je *lex concursus* posameznega postopka, in (b) če ne bi bilo tako, bi se bilo treba na podlagi razlage odločiti, katera rešitev naj se uporabi namesto splošne.[67]

83. Če se za upravitelja ne bi uporabljali roki iz *lex concursus* posameznega postopka, bi to vsekakor pomenilo drugačno, nepredvideno in neregulirano obravnavanje upravitelja (in s tem upnikov, katerih terjatve prijavlja)[68] v primerjavi z lokalnimi upniki, za katere veljajo ti roki in posledice zamude pri prijavi njihovih terjatev.[69]

4. Povzetek

84. Skratka, menim, da se za prijavo terjatev, ki jo opravi upravitelj (glavnega postopka zaradi insolventnosti) v sekundarnem postopku, uporabljajo roki, določeni v zakonodaji države, v kateri je uveden zadnjenavedeni postopek.

85. Ta rešitev je poleg tega najustreznejša s pragmatičnega vidika. Če roki iz sekundarnega postopka za upravitelja ne bi veljali, bi bili upravljanje, napredovanje in potek tega postopka zelo ovirani.

D. Prijavljene terjatve (ki niso „preizkušene in priznane“)

86. Zaradi izčrpnosti bom na kratko analiziral razlago, ki jo NK predlaga za člen 32(2) Uredbe št. 1346/2000. Meni, da je mogoče v sekundarnem postopku zaradi insolventnosti terjatve, ki so že prijavljene v glavnem postopku, prijaviti šele, ko so te v njem *preizkušene in priznane*.

87. Sam menim, da trditev NK nima podlage v besedilu tega člena niti v njegovem nastanku in namenu, prav tako pa ne izhaja iz sistematične razlage. Če bi jo sprejeli, bi poleg tega ogrozili učinkovito upravljanje posameznih postopkov zaradi insolventnosti.

88. Ponavljam, da je treba to trditev zavrniti, ker:

– v nobeni od jezikovnih različic ni v besedilu zapisano, da morajo biti terjatve ne le *prijavljene* v postopku, temveč tudi *preizkušene* in *priznane*, kot pogoj, da bi jih bilo mogoče prijaviti v drugih postopkih;

– tudi v Konvenciji in priloženem poročilu prijava terjatev s strani upravitelja ni omejena na tiste, ki so bile preizkušene in priznane v postopku, za katerega je bil ta imenovan;

– ta omejitev ni v skladu z namenom člena 32(2) Uredbe št. 1346/2000: povzroča stroške in zamude pri prijavi terjatev, ne da bi prinašala koristi. Ker sta dopustitev in priznanje terjatev

[66] Glej za primerjavo člen 55(6) Uredbe 2015/848. Položaj je drugačen, če sam *lex concursus* za upravitelja tujega postopka ali tuje upnike določa kako posebno pravilo prav zaradi tega. Menim, da Uredba št. 1346/2000 ne nasprotuje temu različnemu obravnavanju, ki dejansko teži k ponovni vzpostavitvi dejanske enakosti vseh upnikov.

[67] Ob dodatni težavi, da bi morala biti rešitev enotna.

[68] Za posamično prijavo s strani vsakega upnika bi prav tako še vedno veljal *lex concursus* države članice, v kateri poteka postopek, v katerem se prijavljajo terjatve.

[69] Ker je prijava terjatev povezana z udeležbo pri razdelitvi unovčenih sredstev, je nazadnje kršeno pravilo *pari passu*.

v vsakem posameznem postopku odvisna od *lex concursus*, uspešno dokončanje teh faz v enem postopku ne zagotavlja njihovega uspeha v drugih postopkih;[70]

– oznake „prijavljene“ iz navedenega člena 32(2) ni mogoče razlagati tako, da pomeni „preizkušene in priznane“. Uredba št. 1346/2000 v drugih določbah razlikuje med temi pojmi,[71] ki odražajo različne dele ali faze, značilne za postopek zaradi insolventnosti;

– v isto smer kaže sistematična povezava med členom 32 in poglavjem IV Uredbe št. 1346/2000, v katerem se obravnavajo izključno formalnosti prijave teh terjatev. Zaradi doslednosti mora biti pomen izraza „prijavljene“ enak na obeh mestih;

– pravica vsakega upnika, da prijavi terjatev v več postopkih, ni odvisna od njenega preizkusa in predhodnega priznanja v nobenem od njih. Ker upravitelj ravna v imenu in za račun upnika, je smiselno, da tudi njegova dolžnost ni vezana na dokončanje teh korakov.

E. Dodatni preudarki (kratkost rokov, določenih v pravu, ki se uporablja)

89. Pojasnil sem, da po mojem mnenju ni argumentov za razlago člena 32(2) Uredbe št. 1346/2000 v smislu, da je dolžnost upravitelja omejena na terjatve, ki so že preizkušene in priznane v postopku, za katerega je bil imenovan.

90. Prav tako menim, da ni prepričljivih argumentov za razlago, da za upravitelja iz tega ali onega razloga velja ureditev rokov za prijavo, ki odstopa od tiste, ki se uporablja za lokalne upnike ter upnike, ki so svoje terjatve že prijavili v enem postopku in se odločijo, da jih bodo sami prijavili v drugih.

91. NK trdi,[72] da so roki, predvideni v ZFPPIPP, zelo kratki in zato nezdružljivi z avstrijskim modelom postopkov zaradi insolventnosti. Zato naj bi bilo v praksi nemogoče izpolniti obveznost iz člena 32(2) Uredbe št. 1346/2000.

92. Ker menim, da je izhodišče NK napačno, kot sem že navedel (glede značilnosti terjatev, ki jih je treba prijaviti v drugih postopkih), njegove trditve, ki je povezana s to napako, ni mogoče sprejeti.

93. Vendar je pravilno vztrajati pri tem, da roki, ki so določeni za prijavo terjatev v kateri koli državi članici, ne smejo preprečiti polnega učinka določbe prava Unije. Težava, ki jo navaja NK, je lahko v tem smislu resnična.

94. Kratkost rokov, določenih za prijavo terjatev v različnih državah članicah,[73] ter razlike med njimi, tudi v zvezi s posledicami zamud pri prijavi,[74] bi lahko v praksi ovirale izvajanje člena 32 Uredbe št. 1346/2000.

[70] Točka 49 teh sklepnih predlogov, *in fine*.

[71] Glej člen 4(2)(h) ali člen 31.

[72] Točka 19 njegovega pisnega stališča.

[73] Večina članic jih je določila *abstraktno*, in sicer v dolžini od 30 dni do treh mesecev. V drugih državah sodišče *konkretno* določi trajanje, vendar mora pri tem običajno spoštovati minimalni rok. Glede prijave po poteku roka so razlike večje. Glej McCormack, G., Keay, A., in Brown, S., *European Insolvency Law. Reform and Harmonization*, Edward Elgar 2017, str. od 193 do 196 (preglednica 5.2).

[74] Prav tam.

95. Kar zadeva odstavek 2 tega člena, bi lahko njegova uporaba povzročila večkratno prijavo iste terjatve: upnik, ki ne bi bil prepričan, da se bo upravitelju prijava terjatev v tujem postopku zdela koristna, bi lahko dobil občutek, da jih mora prijaviti sam, če želi zagotoviti, da bo prijava podana v roku. [75]

96. Vendar je evropski zakonodajalec upošteval razlike v pravnih redih držav članic, ko je določil, da se za prijavo terjatev uporablja *lex concursus*.

97. Reforma, na podlagi katere je nastala Uredba 2015/848, je odražala težave upnikov, zlasti malih upnikov ter malih in srednjih podjetij, pri prijavi njihovih terjatev v postopkih, ki so uvedeni v tujini.

98. Z Uredbo 2015/848 so te težave rešene tako, da je določeno enotno pravilo, ki na eni strani izrecno potrjuje uporabo *lex concursus* za roke, na drugi pa ga spreminja z določitvijo minimalnega roka (in dne, ko ta rok začne teči), v katerem mora tuji upnik prijaviti svojo terjatev. [76]

99. Trajanje tega obdobja (30 dni) [77] kaže, da je evropski zakonodajalec za svojo vzel rešitev, ki jo je že sprejela večina držav članic.

100. Ker ni verjetno, da bi države članice same rešile težave v zvezi s prilagajanjem različnih rokov za prijavo, izvajanje člena 32 Uredbe št. 1346/2000 (kot tudi člena 45 Uredbe 2015/848) v praksi zahteva sodelovanje med upravitelji, da bi se preprečila večkratna prijava terjatve v istem postopku zaradi insolventnosti. [78]

V. Predlog

101. Glede na navedeno Sodišču predlagam, naj Višjemu sodišču v Ljubljani (Slovenija) odgovori:

Člen 32(2) Uredbe (ES) št. 1346/2000 z dne 29. maja 2000 o postopkih v primeru insolventnosti je treba razlagati tako, da kadar upravitelj glavnega postopka zaradi insolventnosti prijavi terjatve v sekundarnem postopku, roke za prijavo teh terjatev in posledice njihove prepozne prijave ureja pravo države, v kateri je bil uveden sekundarni postopek.

[75] Reinhart, S., „Art. 32“, v: Stürner, R., Eidenmüller, H., in Schoppmeyer, H., *Münchener Kommentar zur Insolvenzordnung*, C. H. Beck, 2016, točka 17.

[76] Člen 55(6). Z Uredbo 2015/848 so okrepljeni tudi mehanizmi za obveščanje tujih upnikov o uvedbi postopka v drugi državi, in sicer s pravili o objavi postopkov v registru, medsebojni povezanosti registrov in dostopu do njih. Uvedene so tudi izboljšave v poglavju o prijavi terjatev.

[77] V primerjavi s 45 dnevi, ki jih je zagovarjala Komisija v svojem predlogu (glej opombo 18 teh sklepnih predlogov zgoraj) in sprejel Evropski parlament (Stališče Evropskega parlamenta, sprejeto v prvi obravnavi dne 5. februarja 2014 z namenom sprejetja Uredbe (EU) št. …/2014 Evropskega parlamenta in Sveta o spremembi Uredbe Sveta (ES) št. 1346/2000 o postopkih v primeru insolventnosti, P7_TC1-COD(2012)0360 (UL 2017, C 93, str. 366), člen 41(4)).

[78] Wessels, B., *loc. cit*., točka 10867. Člen 41 Uredbe 2015/848 bolj izrecno kot Uredba št. 1346/2000 določa obveznost upraviteljev, da sodelujejo v kakršni koli obliki, med drugim s sklepanjem protokolov.